

Visitatietraject en rapportage gemeente Maastricht

Woensdag 30 juni

Marjanne Sint
Marco Pastors
Yannick Methorst

Over de visitatiecommissie financiële beheersbaarheid sociaal domein

- Onafhankelijke commissie, ingesteld door het ministerie van BZK en VNG om gemeenten te adviseren en rode draden op te halen over knel- en ontwikkelpunten.
- Bezoekt 30 gemeenten (van 100 aanmeldingen) tussen april 2019 en oktober 2021.
- Commissie gaat tijdens traject van ca. 7 weken in gesprek met gemeenten o.b.v. stukken en cijfers.
- Is een kritische spiegel, die in relatief korte trajecten kan wijzen op strategische uitdagingen en oplossingsrichtingen.

Visitatieproces gemeente Maastricht

- Onderzoek in documentatie en cijfers, bestuurlijke en ambtelijke groepsinterviews.
- Gekeken naar vijf hoofdthema's: visie, regionale samenwerking, toegang, inkoop & bekostiging, en monitoring.
- Naar aanleiding van intakegesprekken focus gelegd op twee vraagstukken:
  1. Hoe kan de gemeente Maastricht de beleidscyclus vruchtbaarder maken, zodat zowel stuurbaarheid als leervermogen op realisatie van de inhoudelijke beleidsdoelen vergroot worden en Maastricht meer grip krijgt op inhoud en uitgaven van het sociaal domein?
  2. Hoe kan de gemeente Maastricht komen tot een onderbouwd, afgewogen en door college en raad gedragen inzicht over welke zorg, hulp of ondersteuning wezenlijk bijdraagt aan de doelstellingen van de inwoner, waarbij de geboden oplossing effectief en efficiënt is en past binnen de wettelijke kaders?

Algemene indruk en bevindingen visitatiecommissie

- Gemeente heeft open, lerende houding aangenomen. Mede daarom kunnen vaststellen dat de mate van grip nog onvoldoende is.
- Zorgende gemeente (Maastrichtse maat) met groot verantwoordelijkheidsgevoel richting regio Zuid-Limburg.
- Onvoldoende integrale visie en daarom geen integrale afweging tussen beleidsthema's en financiën.
- Problematisch oplopende tekorten (m.n. sinds jaarrekening 2019) vallen tegelijk met organisatorische onrust.
- Veel onderzoeken, maar Maastricht moet nu aan de bak om het tij te keren.
- Stop met externaliseren, en ga op zoek naar eigen cirkel van invloed!

Belangrijkste bevindingen

i. Actuele, integrale en doorleefde visie die aansluit op maatschappelijke ontwikkelingen ontbreekt.

ii. Constructieve regionale samenwerking, maar:

- rol van uitvoerende centrumgemeente, verantwoordelijke kartrekker en individuele participant lopen door elkaar;
- gezamenlijke en individuele belangen blijven soms onuitgesproken.

iii. Toegang is zorgend ingesteld, Quickscan lijkt belangrijke aandachtspunten ter verbetering al weer te geven.

iv. Evaluatie inkoop biedt aanknopingspunten voor verbetering positionering inkoop. Noodzaak tot partnerschap met klein aantal aanbieders.

v. Monitoring nog onvoldoende gericht op inhoudelijke doelen en bijsturing.

Aanbevelingen - beleidscyclus

- Formuleer een beknopte overkoepelende visie, die:
  - prioriteert en dilemma's kan beslechten;
  - voldoende aanknopingspunten biedt om concreet te worden uitgewerkt in strategische, tactische en operationele doelen, met daarin een realistische verwachting over de (aan elkaar verbonden) gewenste maatschappelijke en financiële doelen.
- Voer het gesprek hierover met iedere betrokken organisatie(laag) in diens eigen rol. Ambtelijk reikt college en raad dilemma's aan.
- Zorg voor informatievoorziening die ieder diens rol goed uit laat voeren.
- Beleg bestuurlijk en ambtelijk opdrachtgeverschap voor verbeteraanpak eenduidig en geef ruimte.

Aanbevelingen – afbakening vraag ‘welke zorg is goed genoeg’

- Voer gesprek met inwoners en de raad (maar ook andere lokale democratische gremia) om te bepalen wat de inwoner van de gemeente mag verwachten.
- Haal aanknopingspunten uit aanbevelingen van expertiseteams reikwijdte Wmo en Jeugdwet.
- Ook i.r.t. Maastrichtse Maat: de ene doelgroep is de andere niet. Maatwerk wetten vragen beleidsuitgangspunten die zijn toegesneden op een benadering van scherper gedefinieerde groepen inwoners, niet alle inwoners op gelijke wijze.
- Moeten we op verschillende scholen andere inzet plegen? Zijn er wijken die meer aandacht behoeven, of wijken waar we juist de zorgvraag moeten afremmen?